

Kovtun I. V. Problems of legal regulation of peaceful assembly. The article deals with legal regulation of social relations in the peaceful assembly holding and organization.

Peaceful assemblies are not only the to criteria determine the level of democracy in the country, but also it is an extremely effective way of public control over the institutions of public authority. So this makes the issue of peaceful assembly topical and relevant in the theoretical and practical perspective in future.

The right to peaceful assembly in Ukraine are the acts of national and international law. European Convention on Human Rights guarantees to every person, among other rights and freedoms, the right to freedom of association.

Article 21 of the International Covenant on Civil and Political Rights also recognizes the right to peaceful assembly.

The right of citizens of Ukraine to peaceful assembly guaranteed by the Constitution of Ukraine in accordance with Article 39 of which they have a right to assemble peacefully without arms and drive-on meetings, rallies, marches and demonstrations, upon notifying in advance executive agencies or local governments.

Part two of this article found that restrictions on the exercise of this right may be established by the court in accordance with the law and only in the interests of national security and public order - the prevention of disorder or crime, for the protection of public health or the rights and freedoms of others.

Legislative regulation of the timing of assembly advance warning, in order to ensure the safety of its holding, in accordance with Article 39 of the Constitution of Ukraine and binding decisions of the European Court of Human Rights, the Constitutional Court of Ukraine has not yet been implemented. The uncertainty of this issue results in different application of these Constitutional norms and indicates on its legislative regulation.

Keywords: *Constitution of Ukraine, the rights of citizens, peaceful assembly, gathering, rallies, marches, demonstrations, legislation, draft law.*

Надійшла до редакції 10.02.2015

Легеза Є. О.

кандидат юридичних наук
(Дніпропетровський державний
університет внутрішніх справ)

УДК 342.95 : 351.74 (075) 35:078 (1-87)+477

ОСОБЛИВОСТІ ДІЯЛЬНОСТІ ЦЕНТРІВ НАДАННЯ АДМІНІСТРАТИВНИХ ПОСЛУГ У М. ДНІПРОПЕТРОВСЬКУ

Розглянуто особливості діяльності центрів надання адміністративних послуг в м. Дніпропетровську. Зокрема проаналізовано нормативно-правові акти, якими повинні керуватися в діяльності центри надання адміністративних послуг, та виокремлено напрямки удосконалення діяльності зазначених центрів.

Ключові слова: *послуга, адміністративна послуга, центри надання адміністративних послуг.*

Постановка проблеми. Створення зручних і доступних умов для отримання приватними особами адміністративних послуг є однією з головних задач, що має вирішуватися органами державної влади та місцевого самоврядування.

Адже саме за якістю цих послуг кожен громадянин оцінює турботу держави про нього та рівень поваги до прав і гідності громадянина. Реалізація цієї задачі особливо актуальна для України на сучасному етапі її розвитку, де система надання адміністративних послуг є непрозорою, нераціональною та повільною. Більшість громадян наразі незадоволені якістю надання цих послуг.

З іншого боку, персонал органів влади також потребує покращення умов праці. Адже частими є ситуації з великим навантаженням саме на тих працівників адміністративних органів, які здійснюють “прийом громадян”, з їх невпорядкованими та неналежно обладнаними робочими місцями, додатково психологічною напругою тощо.

Аналіз публікацій, в яких започатковано розв’язання даної проблеми. Науково-теоретичним підґрунтям статті є роботи В. Б. Авер’янова, С. С. Алексеева, О. Ф. Андрійко, Ю. П. Битяка, О. М. Бандурки, В. М. Гаращука, Є. В. Додіна, Ю. В. Дубка, С. В. Ківалова, В. К. Колпакова, А. Т. Комзюка, Т. А. Коломоєць, М. В. Корнієнка, В. І. Курила, О. В. Кузьменко, Є. В. Курінного, О. В. Негодченка, Д. В. Приймаченка, В. П. Петкова, С. В. Петкова, В. Ф. Погорілка, С. Г. Стеценка, О. Н. Ярмиша, Х. П. Ярмакі та ін.

Концептуальні засади надання адміністративних послуг сформульовані К. К. Афанасьєвим, С. О. Барановим, В. М. Бесчастним, В. Л. Грохольським, І. П. Голосніченком, Ю. В. Іщенко, Р. А. Калюжним, С. Ф. Константіновим, І. Б. Коліушко [2], М. Б. Острах [3], В. В. Столбовою, Г. М. Писаренко, В. П. Тимощуком та ін.

Метою даної статті є висвітлення особливостей діяльності центрів надання адміністративних послуг в м. Дніпропетровську.

Для досягнення вищевказаної мети, нами поставлені такі завдання: проаналізувати нормативно-правові акти, якими повинні керуватися в діяльності центри надання адміністративних послуг; визначити напрямки удосконалення діяльності центрів надання адміністративних послуг.

Виклад основного матеріалу. Центри надання адміністративних послуг (далі – ЦНАП), відповідно до Закону України «Про адміністративні послуги» [1], розпочали свою роботу з 01.01.2014 р. Створення таких центрів мало на меті полегшення процесу отримання адміністративної послуги громадянами, зокрема, через звернення лише до однієї установи – ЦНАП. Перевагою є те, що громадянин звертається за отриманням будь-якої адміністративної послуги до адміністратора, який працює у ЦНАП. І результат адміністративної послуги також отримує в адміністратора ЦНАП або поштою. Таким чином, зменшуються корупційні ризики за рахунок усунення особистого контакту заявника із представником органу влади, відповідального за надання послуги. Відповідно до чинного законодавства, ще до створення ЦНАП, в Україні почали працювати єдині дозвільні центри (ЄДЦ), в яких суб’єкти господарювання (юридичні та фізичні особи – підприємці) отримували дозвільні, реєстраційні документи, подавали декларації тощо. Певним чином ЄДЦ стали прообразом ЦНАП, але обслуговували тільки суб’єктів господарювання. Позитивна практика була врахована і після набрання чинності Законом Укра-

їни «Про адміністративні послуги» [1]. ЄДЦ мали стати невід'ємним елементом ЦНАП.

Однак у Дніпропетровській області «новостворені» ЦНАП за функціональними можливостями та «змістовним наповненням» майже не відрізняються від ЄДЦ. Такий факт було встановлено за результатами громадського моніторингу створення та функціонування ЦНАП. Відбулося певне покращення процесу надання адміністративних послуг у ЦНАП «Лівобережний», зокрема, виписки та витяги з Єдиного державного реєстру почали видавати кожен день, однак видають зазначені документи виключно у цьому ЦНАП. У ЦНАП «Правобережний» зазначені послуги отримати неможливо.

З метою виправлення негативної ситуації, пов'язаної із значною непропорційністю переліків послуг, що надаються у ЦНАП для суб'єктів господарювання та для громадян, а також для збільшення кількості послуг для населення, Кабінет Міністрів України видав розпорядження «Деякі питання надання адміністративних послуг органів виконавчої влади через центри надання адміністративних послуг» від 16 травня 2014 р. № 523-р [4].

Відповідно до п. 3 цього розпорядження вже до 5 липня 2014 р. усі органи виконавчої влади, які надають адміністративні послуги, мали забезпечити:

- внесення необхідних змін до затверджених інформаційних та технологічних карток адміністративних послуг (у тому числі для документів дозвільного характеру у сфері господарської діяльності);

- розміщення інформації про дату, перелік і порядок надання адміністративних послуг через центри їх надання з урахуванням частини другої статті 6 Закону України «Про адміністративні послуги» [1] на власних офіційних веб-сайтах та у місцях прийому суб'єктів звернень;

- взаємодію з органами, які утворили центри надання адміністративних послуг, для належної організації надання таких послуг через центри їх надання, у тому числі здійснення адміністраторами прийому заяв суб'єктів звернень, видачі їм оформлених результатів надання адміністративних послуг або рішень про відмову в їх наданні;

- надання на підставі запитів адміністраторів інформації, необхідної для виконання покладених на них завдань;

- надання адміністративних послуг суб'єктам звернень у встановлені законом строки на підставі відповідних документів, одержаних від адміністраторів;

- передання в користування (оренду) в разі потреби органам, які утворили центри надання адміністративних послуг, необхідного обладнання, програмного забезпечення, паролів доступу до такого програмного забезпечення, баз даних у встановленому законодавством порядку;

- участь своїх представників у навчальних заходах для адміністраторів з метою належної організації надання адміністративних послуг через центри їх надання;

- визначення дати, з якої адміністративні послуги, наведені у затвердженому цим розпорядженням переліку, надаються через відповідні центри, але не пізніше ніж з відповідної дати, зазначеної в пункті 5 цього розпорядження;

– недопущення із зазначеної дати прийому заяв суб'єктів звернень (у тому числі тих, що надійшли поштою) щодо адміністративних послуг, які надаються через центри їх надання, видачі суб'єктам звернень оформлених результатів надання адміністративних послуг або рішення про відмову в їх наданні. Заяви про надання адміністративних послуг, що надіслані суб'єктами звернення поштою до такої дати, але надійшли після неї, не пізніше одного робочого дня після їх надходження передаються відповідним центрам надання адміністративних послуг, про що суб'єкти звернення повідомляються в установленому законодавством порядку;

– своєчасне внесення змін до нормативно-правових актів, що регулюють питання надання адміністративних послуг у відповідних сферах, з метою організації надання адміністративних послуг через центри їх надання.

Згідно з вищевказаним розпорядженням Кабінету Міністрів України, органам місцевого самоврядування рекомендувалося керуватися цим розпорядженням у своїй діяльності із забезпечення функціонування центрів надання адміністративних послуг. Однак рекомендація не має обов'язкового характеру, як норма закону, тому органи місцевого самоврядування не поспішають із виконанням «рекомендованих» удосконалень у процесі надання адміністративних послуг.

Місцеві державні адміністрації, при яких були утворені центри надання адміністративних послуг, мали забезпечити розширення переліку адміністративних послуг у 4 етапи, зокрема, не пізніше 1 червня, 1 вересня, 1 жовтня 2014 р. і 1 січня 2015 року.

З 1 жовтня 2014 р. мала відбутися «мала революція» у сфері надання адміністративних послуг. Так, перелік послуг, що надаються через ЦНАП, мав би бути доповнений послугами, що популярні серед громадян. Зокрема, це такі послуги:

- оформлення та видача паспорта громадянина України;
- оформлення та видача паспорта громадянина України у разі обміну замість пошкодженого, втраченого або викраденого;
- вклеювання до паспорта громадянина України фотокартки при досягненні громадянином 25- і 45-річного віку;
- реєстрація місця проживання особи;
- зняття з реєстрації місця проживання особи;
- реєстрація місця перебування особи;
- оформлення та видача довідки про реєстрацію місця проживання або місця перебування особи [4].

У межах громадського моніторингу у м. Дніпропетровську за період з 1 жовтня по 7 листопада 2014 р. було здійснено 2 візити до ЦНАП «Правобережний» та 1 візит до ЦНАП «Лівобережний» щодо зняття та реєстрації місця проживання [5].

В обох ЦНАП зазначену послугу не надавали. У ЦНАП зазначили, що дану послугу, як і раніше, можна отримати у «паспортному столі». Так само не надавалися послуги видачі й заміни паспорта громадянина України і вклеювання фото при досягненні 25- та 45-річного віку. Але, наприклад, у

Ленінському районному відділу ДМС м. Дніпропетровська умови для отримання послуги «не орієнтовані на клієнта»: усі бланки платні й відсутні у вільному доступі. Бланки можна придбати (здійснити їх копіювання) в іншому місці, так само, як і оплату необхідно здійснювати у банківській установі, яка знаходиться на значній відстані від «паспортного столу». У приміщенні «паспортного столу» застарілі «радянські» меблі, незручні інформаційні стенди, біля столів відсутні стільці, а також відсутні бланки із зразками заповнення. Для особливих зручностей «клієнтів» у приміщенні незначний простір у «зоні очікування» й зачинені туалети, відсутні ручки для заповнення документів у зоні очікування. Якщо відвідувачу «пощастило» і потрібний працівник у відпустці – жоден інший працівник Вам не допоможе. Також необхідно враховувати й додаткові витрати, наприклад, при вартості послуги 0,85 грн., вартість послуг банку складає – 7 грн. У «паспортному столі» встановлено «зручний» режим роботи: з 8.00 до 17.00, середа – неприйомний день.

Громадський моніторинг виявив, що більшість «послуг для громадян» у м. Дніпропетровську надаються відповідними органами виконавчої влади, зокрема реєстрація місця проживання особи та зняття з реєстрації місця проживання особи здійснюється через «паспортні столи» при ДМС України.

Тому внесення таких послуг до переліків послуг, що надаються у ЦНАП, дійсно актуальне та доцільне рішення. Однак дане рішення не підкріплено ресурсами і бажанням органів влади, що призводить до того, що зазначені послуги надаються безпосередньо органами влади. Доповнення переліку послугами для громадян суттєво збільшить навантаження на адміністраторів, відповідно, необхідно переглянути у сторону збільшення кількості адміністраторів, які працюють у ЦНАП. Так само має бути переглянуто питання ресурсного забезпечення діяльності ЦНАП, доступності бланків та інформації тощо.

Наприклад у м. Кривому Розі кількість звернень до ЦНАП після розширення переліку адміністративних послуг, що надаються через ЦНАП, збільшилася з 2 тис. до понад 6 тис., у той же час у м. Павлограді кількість звернень збільшилася у майже 4 рази з 300–400 до 1,2 тис. В обох містах збільшення звернень за адміністративними послугами відбулося виключно за рахунок звернень за послугами Державної міграційної служби України. Місцева влада належним чином відреагувала на збільшення навантаження на адміністраторів і збільшила їх кількість на 3 та на 8 штатних одиниць відповідно. Аналогічна робота триває й у м. Дніпродзержинську – кількість адміністраторів збільшено на 3 одиниці [5].

У діяльності Головного управління Державної міграційної служби у Дніпропетровській області відсутня системність та послідовність. Так, 7 районних відділів ДМС України у м. Кривому Розі, Павлоградський районний відділ розпочали надавати послуги через ЦНАП. У той же час 3 районні відділи у м. Дніпродзержинську та 8 районних відділів у м. Дніпропетровську – не надають послуги через ЦНАП [5].

Наслідком цієї неузгодженої ситуації стало те, що більшість мешканців Дніпропетровської області, а тепер і вимушені переселенці з Автономної Рес-

публіки Крим, Донецької та Луганської областей, так і не відчули з 1 жовтня 2014 р. значного полегшення в отриманні адміністративних послуг. Заявники, як і раніше, вимушені звертатися безпосередньо до органу влади – надавача адміністративної послуги, що створює передумови для корупційних дій [5].

Також у м. Дніпропетровську достатньо поширеною є точка зору, що розширення переліку адміністративних послуг, що надаються через ЦНАП, має призвести до ліквідації або закриття профільних підрозділів на території м. Дніпропетровська та всієї області. Як наслідок, зроблено висновок, що відповідні ресурси мають бути перерозподілені на користь ЦНАП. Така точка зору базується на невірному розумінні ролі ЦНАП у системі надання адміністративних послуг, яка зводиться виключно до прийому документів заявника та видачі результатів адміністративної послуги. Надання адміністративної послуги так і залишається сферою компетенції відповідного органу виконавчої влади. Відтак, ЦНАП має забезпечити ефективну взаємодію заявника із органом влади без особистого контакту [5].

Дніпропетровськ є обласним центром й відповідно до статусу має бути лідером в усіх процесах в області. Однак у Дніпропетровській області міста обласного значення значно випереджають обласний центр у питаннях виконання чинного законодавства у сфері надання адміністративних послуг.

Висновки. З аналізу вбачаємо, що в м. Дніпропетровську немає можливості отримати певні види адміністративних послуг через центри надання адміністративних послуг, а саме: оформлення та видача паспорта громадянина України; оформлення та видача паспорта громадянина України у разі обміну замість пошкодженого, втраченого або викраденого; вклеювання до паспорта громадянина України фотокартки при досягненні громадянином 25- і 45-річного віку; реєстрація місця проживання особи; зняття з реєстрації місця проживання особи; оформлення та видача довідки про реєстрацію місця проживання або місця перебування особи тощо. Таким чином, потенціал ЦНАП у м. Дніпропетровську залишається невикористаним, а перелік послуг зорієнтований переважно на суб'єктів господарювання.

Бібліографічні посилання

1. Про адміністративні послуги : Закон України від 06.09.2012 № 5203-VI [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://rada.gov.ua/>.
2. Адміністративна процедура та адміністративні послуги. Зарубіжний досвід і пропозиції для України / автор-упоряд. В.П. Тимошук. – К., 2003.
3. *Острах М. Б.* Поняття адміністративних послуг: теоретичний аспект / М. Б. Острах // Держава і право : зб. наук. праць. – К., 2009. – С. 155–159.
4. Деякі питання надання адміністративних послуг органів виконавчої влади через центри надання адміністративних послуг : розпорядження Кабінету Міністрів України від 16 травня 2014 р. № 523-р [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://rada.gov.ua/>.
5. *Литвинов О.* Адміністративні послуги в Дніпропетровську, або як хвіст крутить собакою / Литвинов О., Карельська Т. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://pravo.org.ua/2011-07-20-17-42-30/1822-administrativni-posluhy-v-dnipropetrovsku-abo-iak-khvist-kruty-t-sobakoiu.html>
6. Офіційний сайт Державної реєстраційної служби України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.drsv.gov.ua/show/1233>

Легеца Е. А. Особенности деятельности центров предоставления административных услуг в г. Днепропетровске. Рассмотрены особенности деятельности центров предоставления административных услуг в г. Днепропетровске. В частности, проанализированы нормативно-правовые акты, которыми должны руководствоваться в деятельности центры предоставления административных услуг, и выделены направления совершенствования деятельности указанных центров.

Ключевые слова: *услуга, административная услуга, центры предоставления административных услуг.*

Legeza Ye. O. Features of activities of centers of administrative services in the city of Dnipropetrovs'k. The scientific article is devoted to the peculiarities of the centers of administrative services in the city of Dnipropetrovs'k. In particular, the analysis of regulations to be followed in the centers of administrative services and isolate areas of improvement activities of these centers.

Public monitoring found that most of the "Citizen Services" in Dnipropetrovs'k provided by relevant executive authorities, including registration place of residence and withdrawal of registration of residence through "passport offices" in the LCA Ukraine.

After analyzing the need that you do not have the ability to obtain certain types of administrative services through the centers of administrative services in the city. Dnipropetrovs'k, namely, such as registration and issuance of a passport of a citizen of Ukraine; registration and issuance of a passport of a citizen of Ukraine if the exchange instead of damaged, lost or stolen; gluing to Ukraine Passport photos at achieving national 25- and 45-year-olds; registration place of residence; withdrawal of registration of residence; registration and issuance of certificate of registration of residence or permanent residence, etc. Thus, the potential TSNAP in Dnipropetrovs'k unexplored, and the range of services focused primarily on businesses.

Keywords: *service, administrative service centers of administrative services.*

Надійшла до редакції 28.01.2015

Самбор М. А.

кандидат юридичних наук
(УМВС України в Чернігівській області)

УДК 342.9

ПРИНЦИПИ ПРАВА У НОРМАХ КОДЕКСУ УКРАЇНИ ПРО АДМІНІСТРАТИВНІ ПРАВОПОРУШЕННЯ

Досліджено питання відображення принципів у нормах позитивного адміністративно-деліктного права України. Проаналізовано поняття принципів права та втілення конкретних принципів у Кодексі України про адміністративні правопорушення. Результатом такого дослідження стало те, що у нормах Кодексу України про адміністративні правопорушення знаходить своє об'єктивне відображення лише принцип законності та рівності, тоді як решта принципів, зокрема таких як своєчасності, всебічності, повноти і об'єктивності, «губляться» за лаштунками принципу законності.

Ключові слова: *принцип, поняття принципу, закріплення принципів у Кодексі України про адміністративні правопорушення.*

Постановка проблеми. Розвиток будь-якого явища здійснюється за певними загальними засадами, які визначають напрям руху та поставлену мету, не є винятком і галузь юридичних знань. Саме такими провідниками висту-